

أخ ووطنه

نصير احمد احمدى
ترتيب و هاب

Ketabton.com

(۱)

د خړې هیلې په وزر کې خړیکه شوه. وزر یې وړپاوه، پورته پاتې کېدا یې له اختیاره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله. چرپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هیلې لوخو ته ور وښویېده، ځان یې غلی کړ. په سترگو یې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نږدې چرپا راغله، یو چا تېزه ساه وهله، د هیلې زړه پورته پورته غورځېده.

پر مخ یې توده سا ولگېده، سترگې یې په زحمت رڼې کړې، زړه یې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و.

د انسان لاس ور وغځېد، هیلې نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وایست، یو نری غږ راغی:

- شیرین اغا! مه یې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم یې.

سړي په خوشکه وویل:

- د سپي زویه په دې عقل، سارایي هیلې نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پیشو میو کړل. و یې ویل:

- کوکوگله ده. که یې بیا دلته، په کادانه کې ولیدم، مړه به مې کي.

چرگې نارې کړې:

- کوټ، کوټ، کټات.

پیشو وویل:

- کوکو گلي ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خیرن چرگوري په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه

هگي دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کاداني له وره سره ودرېد. پیشو پورته پرورې (بوسو) ته وخته. ځان یې غلی کړ. د غوړیو له زنگ وهلو

تیمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خړه هیلې پر خړه ځمکه ولوېده.

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره كړه.

-بس، موږ خو ماږه شوو، يوازې همدا خیرنه پاتې وه.

پيشو له پورته را ټوپ كړل، تر هيلی راوگرځېده، ورو يې وويل:

-سېرليه! بد نيتي مه كوه. تر تا لوخ كوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه وړ واخيسته، پيشو پورته پروړې ته وړ ټوپ كړل.

چرگې وويل:

-پيشو، ټکی حیا نه لري، کوچنيان به څه درنه زده كړي.

پيښو وړ غږ كړل:

-په دوو مردار خورو چرگورو دومره مه نازېږه! ویده دي.

بېرته را كښته شوه. تر هيلی را وگرځېده، وېي ويل:

-وزر دې ډېر درد كوي؟

چرگې وړ ناره كړه:

-وه كم عقلي! مات وزر نو يې درده وي!؟

پيشو، هيلی ته نوره هم وړ نږدې شوه. هيلی په راوتلو رډو سترگو ورته كتل.

پيشو وويل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپرېمې وركې كه، دا ښكلی بشر نو د ويشتلو و!؟

سره ژبه يې د هيلی پر مات وزر تېره كړه. له ژبې يې ټك وايست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وويل:

-چاپلوسی دې بی څه نه وه.

پیشو ور غږ کړل:

-ته چا نه بی غږولی، کرار کبڼه، د وزر وینه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به بی ژر جوړ شي.

د چرگې د ټټر له گڼو، تخته ښکو د چرگورو چونکا راغله. چرگې وویل:

-پیشو! ستا په مردارو نارو کې به څه وي؟! سم ووايه چې وینې ته پېریانو ونيولې.

پیشو پرېوته، لکې بی تر خټې راوگرځوله، اوږد اړېمی بی وایست، پزه بی کش کړه، وېی ویل:

-سېرلیه ټیزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پیشو وویل:

-په دنیا کې مې د دوو کسانو له بویه بد راځي، یو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک بی که، سا به دې در بنده کي.

له پرورې را کښته شوه. تر هیلې را وگرځېده، ودرېده، د هیلې پر مات وزر بی سره ژبه تېره کړه.

د چرگې نارو راغله:

-هیلې! ولې دې وانې ورته وتلې دي، اوږده، کلکه مښوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پیشو به دې اخېر وخوري.

هیلې وترهېده. په دېوال پورې بی ځان ونيو.

پیشو وویل:

-هیلې! یو به د چرگې نه منې، دورواغ درته وایي، له وزره راوتلې وینې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې

وختله.

هیلې چرگې ته ور نږدې شوه. مات وزر بی له ځانه بېل نیولی و.

چرگې پیشو ته وکتل:

-بلا دې په دا سپينو سترگو شه، ټكي شرم نه لري.

پيشو په پروره كې ځان ته ځای جوړ كړ، غلې پرېوته.

چرگې هيلی ته وکتل، و بې ويل:

-نوره هم را نږدې شه!

هيلی ورغله.

چرگې وويل:

-له ما مه لرې كېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و بې ويل:

-ښه كيسه وكه. چېرته بې وويشتې؟

هيلی غريو واخيسته.

پيشو ور غږ كړل.

-مه بې پازابوه.

چرگې وويل:

پيشو! چوپه خوله ښه ښكاري.

هيلی ته بې وکتل، و بې ويل:

-ښه گرانې، چېرته بې وويشتې؟

هيلی په غريو كې وويل:

-سهار وخته له نورو هيليو سره په هوا كې روانه وم، اول مې په وزر كې څړيکه شوه، بيا درب راغی، پر گڼو لوخو ورغلم

پيشو په خبره كې ور ولوېده:

-بیا دې پر مخ توده ساه ولگېده، سترگې دې رڼې کړې، تور، بدرنگه وربوز دې ولید.

د هیلې سترگې رډې را وختې:

-پیشو له کومه پوهېږي؟

چرگې وویل:

-دلته یې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارایي هیلې هم راوړې دي، ټولو همدا یوه کیسه کوله.

هیلې وویل:

-هغه هیلې چېرته دي؟

پیشو ور غږ کړل:

-رحمدل وخورې.

هیلې یو دم وژړل.

چرگې وویل:

-وه کم عقلي پیشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هیلې په ژړا کې وویل:

-ما هم خوري؟

چرگې وویل:

-نه. تا به ولې خوري!

پیشو ور غږ کړل:

-دورواغ درته وايي. ته نوڅه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ويشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنی زوی سات درباندي تېر کړي، بيا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخني بنوروا وړ يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرگې ناره کړه.

-ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

-چرگې مخ دې تور، سپينه وغږېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرگه غلې شوه. د هيلی ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

-غورږونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنگا راغله. چيغې شوې.

چرگې هيلی ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دباندي وکتل، يوه ځوانه نجلۍ د ږنگ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې بڼې له خپلو ګوتو د نجلۍ تور وېښته جلا کول.

بڼڅې يودم چيغه کړه:

-وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته وويل چې په دې نري، گاج ټيکري کې د باندي مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

بڼڅه غلې شوه. يودم يې وويل:

-ما ته وگوره، يوولس وارې لنکه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکري سره پرېوځم، بڼکلې په پرده کې گرځم.

نجلی ژړل...

ښځې چيغه کړه:

-له مخې مې ورکه شه! بیا دې په دې نري ټیکري کې و نه وینم!

نجلی کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېک وړ واخیست، د غوا غولانڅو ته په جگو پښو کېناسته. د شیدو له لومړۍ دارې سره د پیشو غږ راغی:

-کوکوگله بیا ولې داسې سره اېشي؟

چرکې وړ وکتل، پیشو یې تر څنگ ولاړه وه.

پیشو وویل:

-د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته یې پام وي، کونې ته نه. د کوکوگلي خيشتک ته وگورئ. پرې دی. دا خو په رښتیا هم ښکلې په پرده کې گرځي.

چرگه او هیلې بېرته شا ته شوې. پیشو هم ورپسې ورغله. هیلې وویل:

-دا څوک وه؟

چرکې وویل:

-کوکوگله، د رحمدل ښځه.

غلي شوه.

پیشو وړ غږ کړل:

-ولې یې زړه وړ اوبه کوې، ټوله کیسه ورته وکه.

چرکې وویل:

-څه ورته ووايم؟

-ورته ووايه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل يوولس اولادونه ترې پيدا كړل. دوه زامن او نهه لوني، خو كال مخكې يې پېغله لور په بدل وركړه، نوې ښځه يې راوسته. رحمدل وايي چې دوه زامن مانا يو زوی، يو زوی يانې هيڅ ښه او بده پېښېږي، نارينه بايد يو درجن زامن ولري.

چرگه په خبره كې ور ولوېده:

-نو دا كيسې ولې هيلی ته كوې؟ د هغې يې پرې څه؟

پيشو وويل:

-هيلی بايد هغه څوك وپېژنی چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، مياشت مخكې يې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټينگ كړل.

د هيلی روغ وزر ولرژېد.

چرگې وويل:

-هيلی! چرت مه خرابوه، لوني يې خوږې دي.

پيشو وويل:

-نو په دې وطن كې خواږه خلك كله واک لري!

هيلی په ژړا كې وويل:

- بايد له دې ځايه لاړه شم.

پيشو وخنډل:

-داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، څه! له باغه هم واوښتي، له غوږور سره به څه کوې؟ له سپرمو يې ان په غره كې هم نه شې خلاصېداي.

هيلی چرگې ته نا امېده سترگې ور واړولې.

چرگې وويل:

-دومره ځان ناكاره مه اچوه. غوږور دې ليدلى دى، د رحمدل ښكاري سپى.

د هيلى ژړا تېزه شوه.

چرگې وويل:

-راخه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هيلى په ژړا كې وويل:

-دباندي مو پرېږدي؟

-هو، يوازې سپرلى منع دى، د تاكونو پانې خوري.

د پيشو غږ راغى:

-هيلى، كه زما منې د رحمدل له سترگو لري گرځه! د دې خلكو د پام كار دى، وبه دې ويني، يو وار به يې د هيلى

ښوروا ته زړه وشي.

چرگې ورو وويل:

-هلئ بچيانو خوب مو ډېر وكړ. رايئ! باغ ته ځو.

د چرگې د ټټر له پستو ښكو دوه ژېر چرگوري را ووتل. چرگه مخكې شوه، له سپرلي پرته ټول له سوري ووتل. هيلى شا

و خوا وكتل، يوه دېوال ته كتار خامې كوټې ولاړې وې.

پيشو ژېرې غوا ته ور وگرځېده. و يې ويل:

-غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دى نيولى!؟

د غوا غټې سترگې رډې را وختې.

پيشو وويل:

-ولې داسې په تړه کې یې؟ څه دې کړي؟ په هضم شویو خوړو له سره شخوند وهي.

غوا رمبره کړه:

-اخ! ترلې يم، که نه درکې ختم.

پيشو وويل:

-شکر! ځيني کسان همداسې ترلې بڼه دي.

په چرگه او هيلی پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنی وړ وړ پرې و. په کور کې شين ډکی نه ښکارېده، خو باغ گڼ تاگونه لرل، بل سر ته یې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هيلی يو ناخپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته وړ ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه یې د وزر په لندو بڼکو کې ننه ايسته.

چرگې ورغړ کړل:

-په اوبو کې همداسې لاندې څه! لښتي د توتانو سيوري ته تللی دی.

چرگې يو دم چيغه کړه. په منډه د خپلو چرگورو مخې ته ودرېده، سترگې یې رډې راوختې، شا و خوا یې وکتل، سره ساه یې وايسته، د يوه چرگوري له ژېړې مښوکې یې د انگورو غوره لرې کړه. ورو یې وويل:

-پام! دنيا ته نوي راغلي ياست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وځوري.

پيشو وويل:

-چرگې! زه خو اوږدغورې ته وایم.

چرگه له خپلو چرگورو سره د لښتي پر ژی روانه شوه.

ناخپه د يوه چرگورې پښه وښويده، چرگې نارې کړې، هيلی په بېرته را وگرځېده، اوږده غاړه یې وړ وغځوله. د چرگوري وزر یې په خپله مښوکه کې ونيو، وچې ته یې را وايست.

چرگوري وټوخل، چرگي ژړل...

پيشو وويل:

-چرگي! ښه مور نه يې!

سپي وغيل، پيشو ونې ته وخته. سپي لاندې ورته ودرېد. خوله يې پورته ونيوله، خو ځله يې وغيل.

پيشو وويل:

-ډېر بد مخ دې دى. د مورگانو زار (زهر) به درته پيدا کوم.

سپي هيلی ته ور وگرځېد. هيلی وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې وپرې کړې، هيلی ته يې سپين غاښونه ور وښوول. پوه يې کړه چې لري تگ يې په خير نه دى.

هيلی لري اخيستي وه.

سپي روان شو.

چرگي وويل:

-هيلی، که ته نه واى، زوی به مې مړ و.

پيشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځينو جامې پرېمنځلې، نورو غالی ته برسونه نيولي وو.

يو دم يوې له رنگه سرې پېغلې منډه را واخيسته. هيلی يې له اوبو وپورته کړه، پر خپل مخ پورې يې ونيوله. و يې ويل:

-اخ! څار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هيلی وزر يې وکوت. له يوې ټوټې يې تراډه وايسته، وزر يې وتاړه.

دواړې بېرته لنډو جامو ته ورغلې.

پيشو وويل:

-په دې کور کې زړه شوم، خو د يوې هم داسې مينه نه راباندې راغله.

چرکې ور غږ کړل.

-نه اخلاق لرې، نه رنگ. مينه خو دليل غواړي.

پيشو ناره کړه:

-خدای خو هسې خره نه بې پيدا کړې، له پتاری را دې خوا شه.

هيلی مخ ور واړاوه، خره تر يوې ونې لاندې ولاړه وه، لږ ور ها خوا پر يوه ټيټ لرگي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هيلی چرکې ته مخ ور واړاوه:

-پتاری؟

چرکې وويل:

-د رحمدل مشره لور بې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتاری وايي.

پيشو خړې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و بې ويل:

-زړه مې دی چې په دا تور کوناټي دې کلکه خوله در ولکوم.

چرکې ور ناره کړه:

-وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې ادبه نه وې، څه درباندي وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پيشو وويل:

-خړې ته دې پام دی؟! داسې مظلومه قواره بې نيولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرکې وويل:

-تر تا خو اوس هم نيايسته ده، ورته وگوره، غټې تځې تورې بنورې سترگې لري.

پيشو وويل:

-سترگې يې څه کوي، دومره غټه ده، خو پرون کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا يې رحمدل هم اوربدله.

خرې وويل:

-نو څه مې کړي وای؟

-يو څه زړوره شه.

-څنگه؟

-اوس به يې در وښيم.

پيشو ونې ته وخته، سپي ته يې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپي په سترې سا راغی.

پيشو وويل:

-خړه وايي چې د سپي ډېر سپي مخ دی.

سپي وغږېد.

-خرې، رښتيا؟

نږدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لږزېدل.

پيشو وويل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته يې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترگې پورته پيشو ته ونيولې.

پيشو وويل:

-زما خبره ومنه. نه تاواني کېږي.

خړه يو وارې پورته وغورځېده، سپي کورنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه يې واخيسته.

پيشو له ونې را ټوپ کړل، خړې ته ورغله:

-خومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بيا به پورته درته و نه گوري.

هيلی نجونو ته وکتل، و يې ويل:

-چرگې! دا ټولې د رحمدل لوني دي.

پيشو چيغه کړه:

-چوپ.

پربوته، پر چمن يې غوږ کېښود. گڼو وښو ته پر ټټر ور وښويده، يوه شيبه غلې وه، بيا يې يو دم ملا سره راټوله کړه.

ټوپ يې کړ. بېرته راغله. په غوسه يې وويل:

-چرگې، دا تا هوشيار کړي دي.

-څوک؟

-موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننووت. پرون هم له يوه سره غږېدې.

هيلی وويل:

-موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پيشو لمر ته پربوته، و يې ويل:

-هيلی! ته خو تر خړې هم کم عقله يې. موږ د يو بل دښمنان يو.

-خو ما خو ځايه مورک، پيشو او سپي گډ سره ليدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د يو بل ښه دوستان وو.

چرکې ورو وويل:

-هيلی! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خدا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پيشو په چمن کې رغېدله. وروسته يې په خدا کې وويل:

-هيلی! څه دې وفرمايل؟

-څه چې دې واورېدل، خو زه رښتيا وایم، ما نيمه دنيا ليدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پيشو خدا زور ونيو.

چرکې وويل:

-هيلی! پټه خوله دې ښه وه. هونبیاره مالومېدې.

هيلی وويل:

-رښتيا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنيا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له ليدو يې خوند اخلي. ما ته وگوره، تېر ټول منی مې د يوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ يې درلود، سلگونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله مښوکه د انسانانو له لاسونو بيسکېټ را اخيستی دی.

پيشو وويل:

-هيلی، گوره! زه خره نه يم.

خرې وويل:

-پيشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا خووم ځل دی چې ما توهينوې.

پيشو وويل:

-خرې! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځينو پوهول تر گټې، تاوان لري. ښه هیلې! چټیاپ دې خلاص شول؟

:هیلې وویل

مه یې منئ، خو له مور سره به انسانانو عکسونه اخیستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخیسته، خوشاله به وو.

هیلې غلې شوه. چرکې ته یې وکتل، و یې ویل:

-ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لوبې دي.

-هو. خو هاغه یوه یې دویمه ښځه ده.

-کومه؟

-هاغه چې تر نورو یو څه گوښې جامې پرېمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترگو او ژېړو وېښتو واله در ښیم.

هیلې وویل:

-هغه خو وړه نجلۍ ده.

-بس! د رحمدل د دویمې لور همزولې یې وگڼه. خو و یې کړه.

هیلې نجونو ته وکتل، و یې ویل:

- په نوره دنیا کې په دې عمر د نجونو خولې له خندا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نیولې. ولې؟

-دا نجونې له خندا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلۍ وینې؟

-هو، سپین مخ او خرې سترگې لري.

-نه، ور ها خوا. هاغه شین خالی چې له ټېکري یې پېچلي وېښته را وتلي.

-و مې لیده.

-مياشت مخکې يې په گودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره يوې کليوالي کوکوگلي ته کړې وه. کوکوگلي د دې نجلۍ مخ پر ځمکه ور وسولاوه، ورته ويل يې چې ولې داسې مسته يې. يارانې ته دې زړه شوی.

دلته د نجلۍ له خندا هم د شهوت مانا اخيستل کېږي. خندا يانې بې حيايي.

پيشو وويل:

-چوپ شئ، د مورک چوڼا نه اورئ!

ټول غلي شول.

يو دم په اوبو کې چرپا شوه. ټولو ور وکتل، يوه دوولس کلن هلک دويمه نجلۍ هم لښتي ته ور تېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لنډې نجونې لږزې اخيستې وي. يوې يې ژړل.

پيشو وويل:

-زما سترگې تر تاسې تېزې دي، د نجلۍ شونډه وينې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژۍ راوتلې تيرې لري.

هيلی وويل:

-نجونې ولې څه نه ورته وايي؟ دواړې تر هلک پياوړې دي، يوه يخ رپوي، بله ورته ژاړي.

پيشو وويل:

-دا باتور نومېږي.

-څه مانا؟

-يانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوگلي دويم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوگلي له ډاره څه نه شي ورته ويلای. يوه ورځ يې يوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار يې شنو لښتو ته واچوله، ويل يې چې تاسې ټولې يوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښو ته حلالې کم.

چرگې وويل:

-هاغه دی، رحمدل هم راغی.

په تاکنونو کې یو چاغ سپری ودرېد. گېډه یې تر ده نیم گز مخکې را وتلې وه.

پیشو وویل:

-هیلی، همدې سپرې ښکاري ټوپک درته ونيو، چخړنه سترگه یې پټه کړه، ټک، چيوووووو، بوخه یې را وارولې.

هیلی تر ونې پټه شوه.

پیشو وویل:

-زړه دې غټ ونیسه! له دومره لرې دې نه ویني.

یو دم د کور د خوا له دروازې یو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه یې وویل، بېرته تر دروازې ووت.

پیشو وویل:

-دا یې مشر زوی دی، یو ویشته کاله عمر لري، غیرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نه شي را وتلای. تر اوسه لا کوکوله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې یې رحمدل ته وکتل، و یې ویل:

-د رحمدل بربتونه داسې په اسانۍ نه څرېږي. یوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غیرت یو پسه تر غوږونو نیولی و.

پیشو وویل:

-باید پوه شم.

تر لښتي یې ټوپ کړل، د تاکنونو په جووه کې یې منډه واخیسته. پسه ته نږدې ودرېده.

رحمدل وویل:

-غیرته زویه! ولې ورته گورې؟! مریض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاره راوړه!

پیشو پسه ته ور نږدې شوه. و یې ویل:

-سر خو دې غټ دى. څه بلا وهلى يې؟

پسه مړې سترگې ور واړولې:

-ښه نه يم، د خولې خوند مې بد دى، دا دوې ورځې مې د وښو څكه نه ده كړې.

غيرت اوږده چاره راوړه.

رحمدل په جگو پښو كېناست. چاره يې يوې ښوۍ ډبرې ته ونيوله.

پيشو وويل:

-شېبه وروسته به په همدې چاره مړۍ در پرې كړي.

پسه وچونگېد. سترگې يې له اوبڼكو ډكې شوې.

غيرت وويل:

-شيرين اغا! په دې پسه مو د خداى زور پيسې وركړې دي، پوره لس زره اوغانۍ. يو څه وخت به لا نور هم ورته

وگورو.

رحمدل وويل:

-نه وينې چې سپكه يې ختلې ده؟

پيشو وويل:

-پسه! غواړې چې له چارې خلاص شي؟

پسه وويل:

-هو.

-په رحمدل منډه ور واخله. مناسب ناست دى، غټه ككړۍ دې د رحمدل كوناټو ته سيخېداى شي.

پر پسه لړزه راغله.

پيشو وويل:

-هسي دې هم وژني، زما خبره ومنه.

-له وسه مې نه کېږي.

-بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په پنبه ځمکه وگروله، چټکه منډه يې واخيسته، درب شو. رحمدل د انگورو تر يوې پنبتي هوايي تېر شو، په دويمه کې يې دوره پورته شوه.

غيرت په خوشالي ناره کړه:

-شکر خدايه! پسه جوړ تيار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوره کېناسته، د رحمدل پټکی په غاړه کې پروت و، پکه ککړی يې له خاورو نه برېښېده.

پيشو، پسه ته ورغله، و يې ويل:

-په دنيا کې کمزوری مخلوق ژوند نه شي کولای، زړور به يې. هله، مازې د يوه تاک پاڼه په خوله کې ونيسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت يوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه يې په غاښونو کې تکیه کړه.

پيشو ور غږ کړل:

-اوس نو لږ موسک شه، خندا يانې د پوره صحت نښه.

پسه سپين غاښونه را وايستل، پاڼه ولوېده. غيرت يې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پيشو بېرته د توتانو سيوري ته ورغله. و يې ويل:

-چرکې، هيلی څه وايي؟

چرکې وويل:

-ناپریتې ولي. وايي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پيشو په چمن کې اوږده وغځېده. خري ته يې وکتل:

-سپرېمې خو دې غټې دي، وږې يم، د کوم موږک بوی دې نه دی حس کړی؟

خري په غوسه ور وکتل.

هیلې وويل:

-رښتيا وایم.

پيشو وويل:

-څه؟

-په نوره دنيا کې نجونې درس وايي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پيشو کېناسته:

-هیلې! ډېره ساده ګله يې، کم عقلي پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پرېږدي، نجونې خو پرېږده.

يودم ودرېده، وې ويل:

-راځه!

هیلې ګردې حیرانې سترګې ور واړولې:

-چېرته؟

-راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې يوه څنډه در وښيم.

رهي شوه. دواړې پتاری ته ودرېدې. پيشو وويل

-دا نجیبه نومېده. تر شیدو سپينه وه. تر پښير پسته. شنې، غټې رڼې سترګې يې درلودې، په هفتو هم نه لمبېده، خو اوږده تور وښته يې خدایي ځلېدل. د زيرو وښتو هر تار يې د خياطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې يو دم

ناروغه شوه. سترگو يې تورې حلقې پيدا کړې. نه يې ډاکټر وليد او نه يې چا پوښتنه وکړه. نجلی ورو ورو ډنگرېدلې،
اخبر يوازې پوستکي پاتې شوه.

مور او پلار يې خفه وو، خو د نجلی ناروغي يې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوبدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه
وي واده شوې، دويمه يا درېيمه يې څوک نه غواړي.

څلور هډوکي ناروغي نجیې ته به نو کوم روپيار راته!

وخت ووت. د نجیې له رغېدو يې هيله وخته، دواړو د نجلی مرگ د کور پرده گڼله.

يو سهار مې د کوکوگلي چيغې واورېدې، ورغلم، نجیبه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازديگر وليده. په ولاړو يې
لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجیبه يې همدلته پرېمنځله، مور يې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان يې له خوراکه لوبدلې گانې، خو ما پخپله
ولیده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به يې وخور. د دې خلکو ټول کره وړه لباسي دي.

پيشو غلي شوه.

هیلی وویل:

-خو د نورې دنيا خلک داسې نه دي، يوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې
ورې نجونې. نجونو په توپ پسې منډې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرگي پر اوږده څوکۍ راته کېناستل. له خبرو
يې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غږېدل، نجونې تکې سړې، چاغې، روغې
جوړې وې، خو دوی سره ويل چې د نجونو د ډاکټر د چيک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې بايد له
سره تر پښو معاینه شي.

پيشو وویل:

-خو رحمدل او کوکوگله داسې نه دي. رايه.

دواړې لښتي ته ورغلي، نجونو ته نږدې کېناستې.

پيشو وویل:

-د رحمدل دویمه لور یې په بدل ورکړه، تېره میاشت راغلي وه، مور ته یې بدې ورځې کولې، ویل یې چې پنځوس کلن مېړه مې پوږي دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې یې هیڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځایه ورې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پیالې یې لا خرڅې کړې، خو مور یې ورته وویل چې نه، مېړه حق درباندي لري، خپل کور یې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به یې ګوري.

لور یې چيغې وهلې، ویل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ویل چې له خپل نصیبه یې وګڼه، اوس دې نصیب په هماغه کور کې لیکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت یا په نصیب ور اچوي یا په شیطان.

پیشو غلې شوه. و یې ویل:

-دا مخامخ یې درېیمه لور ده. سایره نومېږي.

یو دم یې هیلې ته وکتل:

-ته یو وار لمر ته شه.

هیلې حیراني سترګې ور واړولې.

پیشو وویل:

-نه دې خورم.

هیلې لمر ته ودرېده.

پیشو وویل:

- وزرو دې اوه رنگه رڼا پیدا کړه، اوس نو د سایرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندي ځلېږي، خوارکي نه ده خبره، رحمدل یې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شیریني) یې یوازې جوړجاړي ته ماتله ده، رحمدل یو ویشته لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ویلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ یې، خو کونډ یې نه مني. خیر، کونډ څه تاوان کوي! که یې اولاد ورته پیدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به یې سات تېر وي، که وتښتېده، وايې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ یې.

د لته د نجلی د مرګ پوښتنه نه شته. بس! یوازې د مردارې ټکي ور پورې وتره. ټک، پر تندي یې وله.

هیلی وویل:

-خو په نوره دنیا کې نجلۍ خپل واک لري، تر اتلس کلنۍ خو یې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته یې هم خپل زړه واده کوي، نه یې کوي، څه وخت یې کوي، له چا سره یې کوي! خپله خوښه یې ده.

پیشو وویل:

-دا خبرې نو بیا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتیا دې نیمه دنیا لیدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډیو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته یم. یوه ورځ یې په راډیو کې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډیو ستن یې واړوله، په غوسه یې وویل چې د انگرېز بچیان د کوپر قانون رانښيي.

پیشو غلې شوه، دريو نورو نجونو ته یې وکتل:

-زرمینه، نوریه او گلالی هم هاغه دي غالی پرېمنځي، غټوکې ښکاري. نورې دوی وړې خویندې یې په کور کې دي. یوه بله یې په ورکتوب کې مړه شوه، د دوو میاشتو وه، کوکوگله په خوب کې ورباندې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پیشو ور وکتل، د خړې ډنگرې پښې وې.

پیشو وویل:

-خړې، اعصاب مې مه را خرابوه، بیا به وایې چې درباندي کرمه یم. لږ لري ودرېره، د خولې دې بد بوی ځي. چرکه هم له خپلو بچونو سره راغله.

هیلی وویل:

-د رحمدل دا دویمه ښځه ښایستوکې ده، خو غاړه یې سره ښکاري. ولې؟

پیشو وویل:

-نیازی نومېږي. دا د رحمدل د خپېرې نښه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که یې د خپېرې نښه میاشت هم ورکه شي.

هیلی وویل:

-ولې؟ نیازی څه کړي وو؟

-پیشو چرگې ته وکتل:

-چرگې، چوچونې دې لري که، بیا راته و نه وايې چې بې ادبه یې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرگه له خپلو چرگورو سره لاره.

پیشو وویل:

-دوې شپې مخکې دباندي په خوړو پسې گرځېدم، شپه وه، خو سپورمې ته د مورک برېت هم ښکارېده. د رحمدل غوسه ناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. یو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نیازی مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو یې خوله اخیسته، خو د نیازی زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له نارو سره یې شنه نسوار بادېدل. بیا یې د ښځې غاړې ته کلکه خپېره ورکړه. ویل یې چې یا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، یا کوم بل یار لري.

خرې وویل:

-نیازی ملامته ده، ټکه خو نه لوبده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پیشو ور وکتل، له ډېرې غوسې یې د برېتو تارونه نېغ ودرېدل. و یې ویل:

-خرې، سترگې دې پټې کړه.

خرې په حیراني ورته کتل...

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه.

خرې سترگې پټې کړې.

پیشو وویل:

-همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل خبره در تېره که.

-را تېره مې کړه.

-رحمدل درغی.

خرې وویل:

-راغی.

-مخ ته یې خپلې غټې، له وېښتو ډکې سپرې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا یې را نږدې. نو څه!؟

-یو دم یې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لنډې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لارې خولې ته درغلې...

خرې کانگې کړې، مخ یې واراوه. تر ډېره یې زړه هسکېده.

هیلی وویل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کي.

پیشو په خبره کې ور ولوبده:

-ولې نصیب!؟ نصیب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصیب پورې تړي، رحمدل یې په نصیب کې و. نیازۍ به تر مرگه همدې مردارخور نصیب ته ناسته وي.

هیلی وویل:

-په نوره دنیا کې هم ښځه او مېړه له یو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ویدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځې. د دواړو په سرو شونډو او سپینو غاښونو د چا مینه راځي. ان ځینې یې له گډې ویدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپرې وهي.

پیشو وویل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرگو به یې د خولو خورسکې خېژي. خوله به یې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلۍ به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و یې ویل:

-ورته وگوره! د نیازی سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولورېږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خړې شونډې ښایسته دي.

پیشو خړې ته وکتل، و بې ویل:

-خړې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خړې ته غوسه ورغله.

-نه کرارېږي؟

چرکه له خپلو چرکورو سره راغله، و بې ویل:

-پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

-که څوک واقعیت ووايي، مردارې بې بولي.

د رحمدل نارو راغله:

-وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکنونو په منځ کې را روان و. نجونې ودرېدې، هیلې تر خړې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم بې چيغه کړه.

-څه د سپي سترګې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلي. یوه گوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

-اه! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازی سپین لاسونه لښتې ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو څک واخلست. ښځه د وړې دروازې خوا ته ورغله.

رحمدل د ونو سيوري ته پر ليمخي کيناست. کړپا راغله، يوې وړې نجلۍ تر ځان غټ چلمچي را اخیستی و. تر شا يې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هیلې وویل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پيشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانۍ عادت يې دۍ، د هوا له گرمېدو سره يې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چيغه کړه!

-څه ته گوري؟!

وړې نجلۍ له لښتي بدنې ډکه کړه. چلمچي يې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه تويې شوې.

هیلې وویل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شواي. دوه گامه لرې نه دۍ، دې وړې نجلۍ ته وگوره! له کوره يې تر ځان غټ چلمچي راوور.

پيشو وویل:

-دا نو بيا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ويني.

نيازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه يې ووهله، خو ځان يې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوايي يې، څه خبره ده! کوم يار دې در په زړه شوا! ځمکې ته نه شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرگې کاسې يې پرې کېښودې.

پيشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

-اخ! د پسه سر.

هیلی ور وکتل، په یوه کاسه کې له لنډې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو وویل:

-خرې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپرې راوتلې وې.

خرې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلې له ځمکې ور وړ واخیسته، و یې ویل:

-والوڅه.

هیلې یې پورته واچوله، پر ځمکه ولگېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلې د پیشو تر څنگ عاجزه ودرېده، سترگې یې ډکې وې.

پیشو وویل:

-خوامه بدوه، د دې خلکو همدا ساتبري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل نارو کړه!

-مړې سترگې دې راته نیولې دي، رنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازی په منډه راغله، بدنې یې ور پورته کړه.

د رحمدل له لارو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

-لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپۍ سترگې دې دي، بنوروا ټکي مالگه نه لري.

نيازۍ لړزې اخيستي وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه يې ور نږدې کړه.

پيشو وويل:

-مخ دې يې تور شي، غوښې ته يې چل جوړاوه.

پيشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرينس وې، خو له سترگو يې مړې اوبښکې بهېدلې.

پيشو وويل:

-بلا دې پرې وگرځه.

د هيلی غږ راغی:

-په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سرې وخورې، ښځو ځان ته بل دېگ باندې کړی؟

پيشو وويل:

-نه، ښځې به په پاتې شوې بنوروا کې يوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته يوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

-ولي؟

-مه پسې گرځه. نيازۍ ته وگوره، سلامت رحمدل يې په يوه اوبښکه نه ارزي.

غلې شوه، و يې ويل:

-که مې واک درلودای، رحمدل مې يې پښو ته حلالاوه. اخ! نصيب، نصيب، نصيب. د رحمدل سترگو ته وگوره! د

کربورې غونډې گردې سترگې يې يو تار باڼه نه لري، خو د ښځې بنورو غټو سترگو سم سيوري جوړ کړي دي، ورته

ځيره شه، لمر يې پر سر ولاړ دی، پر نيمايي غومبرو يې د ښو سيوري راغلي دي. هيلی! غاړه يې ستا تر غاړې اوږده

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پروڼ یې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، گندلې یې.

پیشو غلې شوه، و یې ویل:

- که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانډه، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به یې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به یې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې یې له تورو شونډو اخبري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازی په غبر کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنگل، دښته، فرق یې نه کاوه، خو داسې ځای مې وږه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازی پر زنگانه سر ایښوده، خلاص، پاسته وپښته به یې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخري کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و یې ویل:

-توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرکې او هیلې وخنډل.

پیشو وویل:

-خري! ستا وربوز ولې څرېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خدا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غږ راغی:

-دا سر مات که.

نیازی په لړزانده گامونو ورغله. د پسه سر یې ور واخیست، لښتي ته نږدې یې ډبره ورته ونيوله. بېرته راغله، د پسه ککری یې څنډ وهله، په کاسه کې سپین چکی ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

-باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلې وویل:

باتور مکتب ته ځي؟

-پيشو ور وکتل:

-نه، تر څلورمه يې ووايه، پلار يې منع کړ، ويل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هيلي وويل:

-ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوی ماغزه ورته غواړي

پيشو وويل:

-که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طيارې جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له يوه قصاب

سره ويل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه-درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وره نجلی راغله، ودرېده، د باتور غټې کولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وويل:

-تکې سپينې سترگې دې راته نيولې دي. په مخ مې مينه يې.

يو دم يې چيغه کړه:

-ورکه شه!

نجلی منده واخيسته، سايرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپينې متې ترې تاو کړې، پر خپل ټټر پورې

يې ولگوله. له تندي يې مچه واخيسته.

د ورې نجلی سترگې له اوبنکو ډکې وې.

سايرې وويل:

-اه خوږې! بس، يو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بيا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده!؟

نجلی هماغسي نا امېده ولاړه وه.

سایرې وویل:

-ها، دا ټیکری په اوبو کې ووهه.

رحمدل نارہ کره.

سترگې نه لرئ. دا کاسې پینې لري؟ پخپله به ځي!

نیازی په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان یې ټول کړل، د نارینه وو لاسونه یې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې بڼځې کاسې او دسترخوان ور واخیستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چای او ټوپک درسره راوړه.

هیلی یو دم ړنگه شوه.

پیشو وویل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته یې نه دی راغونښتی. رحمدل د ورځې یو ځل خپل چهره یې ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد ټېغ را وایست. په زوره یې وویل:

-هزار بار شکر.

پیشو وویل:

-بلايي شکر، د وړو نجونو حق دې وخوړ، کېډه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه

باد پیدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وایستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمی یې خوت. نږدې یې گنډه خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته بېرته پورته شو. په رڼه میدان

ودرېد، لاس یې په پرتاگه کې ننه ایستی و.

پیشو وویل:

-خه کوي! رحمدل خه کوي؟! له خپلو لوڼو هم نه شرمېږي. وه ده کم عقل بچیه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، یا تر ونه پټ شه. په هوار میدان لاس په پرتاگه کې خوځوي.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوگ يې وښوياوه.

چرگې په بېړه د خپلو چرگورو سترگو ته خلاص وزرونه ونيول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته لیمڅي ته ورغی، څادر يې هوار کړ.

شېبه ووته، هیلې وویل:

-دا خلک څوک دي؟

پیشو حیرانې سترگې ور واړولې.

هیلې وویل:

-دین يې ښیم.

-دوی خو وايي چې مسلمانان یو.

هیلې وویل:

-ما خو ځایه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه لیدلي دي. په کراره يې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره گډه ده.

پیشو وویل:

-مه پسي گرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو یو وخت له خدایه تمبه گرځېده. ضد نیولی و، ټکی لمونځ يې نه کاوه.

-ولې؟

-ویل يې چې لورانې خه کوم، زامن راکه.

پیشو غلې شوه، و يې ویل:

-دا خلک لوني په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوگلي درې پرله پسې لوني وزېرېدې. رحمدل خپه و، نه يې لمونځ کاوه، نه خوراک. بيا يوه بزرگ ورته وويل چې د خیر کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې لید.

يوه شپه کړپا را وینښه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ایستل. له ډکې گیلني سره دباندي ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره يې تېل وشیندل، اورلکیت يې ورته ونيو.

د دې کوچني مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه يې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پيشو ټوخي واخيسته. و يې ويل:

-هیلي راځه! له خدایه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزې.

هیلي په لړزانده غږ وويل:

-خو تا ويل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار يې دی، ښوروا...

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

-مخې ته خو يې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه يې وويل:

- خدایه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. يا خدایه، ته خو مې وینې چې يو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورحمېږې، ستا له لويې خدایي څه ځي! هیڅ! خیر دی، له نوې ښځې خو يو څو زامن راکه.

يو دم ژرغونی شو:

- که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېر غويی خیرات کم.

پيشو وويل:

-اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

رحمدل وسونگېد:

- که نور نه وي، له تربره سره خو مې يو حال که. انځرگل ته دې شپږ سړي ورکړي، ما ته دوه، تربرور دی، څو ورځې مخکې يې په غټ چينار دعوه را وکړه، که مې سړي درلودای، خدای که يې په اسانې تېر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وينې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخيست. خو انځرگل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړي، د سلو روپو ساعت! خو بيا هم تر ما په انځر گل مهربانه يې.

يا خدايه. يا نارينه اولادونه راکه، يا مې له انځرگل سره مساوي که. په دوو- دريو زامنو يې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم يو لمونځ نه کوي.

هيلی وويل:

-تربرور چا ته وايي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې يې دومره بد غواړي؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره يې سر څرېدلی و، څه يې نه ويل، بيا يې يو دم اسمان ته وکتل:

-يا خدايه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، يو ځل مې د بيت الله شريفې ديدن په نصيب که.

يا الله! په دنيا کې مې برکت واچوه چې ستا بندگانو ته لاس ونيسم.

پيشو له ځان سره وچونگېده:

-رحمدل يو سلو شل جريبه ځمکه لري، يوازې سږ کال يې تنها د بادامو له باغه درويشت لکه روپې واخيستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شريک دی، د پسونو يې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هيڅ هم نه کوي، چا يې مخه نيولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماته له دی، تر لاس به يې نيسي، په کعبه کې به يې کوزوي.

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسگون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې یې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

-راځه!

-دا او هیلې، بېرته ونې ته ورغلي.

پیشو سوږ اسویلی وایست، و یې ویل:

-په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښې. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مرگ په ورځ را اخیستی و، په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بندل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وگرځاوه.

“قبولې دې دي؟! هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې.”

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وړه پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پانډه هم وانه روله. اوس یوه ګوته پوټی ورباندې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلې شوه. نیازی ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سړي تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وگرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

-څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره وډونگېد.

هیلې وویل:

-څه یې وویل؟

پیشو ځواب ورکړ.

-پوه نه شوم، غږ بې ډېر ټیټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به بې ورته کړې وي! دا ذهني غريب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپينه ټوټه د خياطي د ماشين په تېلو غوره کړه. ټوپک ته بې ونيوله. په څرېدلي سر بې ناره کړه:

-سایرې!

نجلی منډه ور واخيسته.

-څه وايې شیرین اگا!

-زوی! کارتوس نم اخلي، پورته بې را وځړوه.

د نجلی رنگ و غوړېد، غټې سترگې بې وځلېدې، ډک کاش بې ور واخيست. د ونې په يوه ټيټه څانگه پورې بې را وځړاوه. نيازی ته ورغله. د ځوانې ښځې غوړ ته بې خوله ور ټيټه کړه.

هیلی وویل:

-څه وايې؟

-خوشاله ده، باور بې نه راځي، سترگې بې له اوبنکو ډکې دي، وايې چې شیرین اگا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسوبلی بې وایست، و بې ویل:

-رحمدل او دومره انسانیت؟ سر بې ټيټ و. یا به بې خوله خطا شوې وي، یا به بې په نجلی د باتور گمان کړی وي. ته ورته وگوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې بې پر لوبو د ټوپک درېیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

-لېونی بې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند بې وویل:

-د پاستي لويه ټوټه نه وينې!؟ د ليمځي پر ژي پرته ده.

پيشو وويل:

-خاورې وخورې، را وگرځه!

خره ورغله، ډوډۍ يې پر شونډک ور پورته کړه. يو ناڅاپه يې پنبه له ډکې پيالې سره ولگېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لاندو ورانه يې غبرگ لاسونه کېښودل. خري ته يې وکتل، گيلاس يې ور واخيست. ټک، د خري له تندي ماتې ښينې را ولوبدې.

خره يو گام لرې ودرېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم رحمدل ته شا ور وگرځوله. پيشو چيغه کړه.

-مه! کم عقلي مه کوه!

خري پر خپلو مخکېنيو پښو زور راووست. شاتنې غبرگې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ څوڅ غوندي ورغړېد، چرپ، په ډک لښتي کې ولوبد.

بېرته را پورته شو، زانکې وانکې ورغې، کاش ته يې لاس ور وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خري ته يې ونيو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوخره.

نجونو چيغې کړې، هيلی ولوبده، چرگې تر چرگورو مخکې منډه واخيسته.

پيشو خري ته وکتل، خره دوه گامه شا ته شوه، بېرته مخکې راغله، ولرېزېده، پر يوه خوا کړه شوه، راوتلې گېډه يې له وني سره ولگېده، درب، ولوبده.

رحمدل چيغه کړه:

-ستا د مور... دومره دې سترگې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

يو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لارې باد شوې:

-ها د سپي لوبو. څه کوي وهی! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس ور واچاوه. نجونو په تاکنونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وینې وه. لښتي ته ورغی.

پیشو د خري خوا ته لړزانده گامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خري په غاړه کې لوی پرا(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لگېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خري تورې، غټې سپرې وپرسېدې، سترگې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

-ډېرې لښتي یې راکړې وې، نور مې نه شواى ورته سیلای.

د پیشو سترگې ډکې وې. خري په زحمت دوې گوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

-په ده بچي خو مې هم سرې وینې توېې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې یې وینې را وبهېدې، شونډې یې وېرې شوې، په سخته یې وویل:

-پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وینې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپرېمو ته نږدې واښه وښورول، سترگې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یو دم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-خري، مه مره، خیر دی، مه مره. مه مره...

پیشو ژړل:

-...اه زما خوږې خري! مه مره...

تر ډېره د خري سر ته ناسته وه.

له ژړا سترې شوه. رحمدل ته یې وکتل، یې غمه ناست و، پر ټوپک یې غوره ټوټه تېروله.

باغ یې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شېبه وروسته د رحمدل دواړه زامن خري ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونيوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خره یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

غيرت او باتور په بېلچو پسې لارل.

رحمدل پر ليمڅي پرېووت. سترگې يې پټې کړې، د غرمې خوب يې کاوه.

ساعت وروسته خره تر خاورو لاندې وه. خاورو ته يوازې پيشو ناسته وه، مړې اوبنکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بيا يې سوړ اسوبلی وايست:

-اها زما ساده ملگرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ويلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(۳)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پيشو پر پروره پرته وه. هيلی د چرگې پر ملا سر ايښی و، ټول غلي ول.

پيشو وسونگېده:

-ټول زما له لاسه. د ځينو کسانو ماغزه زړورتيا ته نه وي جوړ.

يو دم يې وژړل.

چرگې وويل:

-بس دی نور! ځان مه ملامتوه! خره پخپله خره وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

-پيشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروره را وښويېده، کوچنی مورک راغی، د پيشو پر لکې تېر شو.

پيشو ور وکتل، بېرته يې سر ولگاوه.

مورک مخکې راغی، د پيشو له بربت سره ولگېد. پيشو مخ ترې واړاوه. مورک منډه کړه.

يو دم د چرگې د ټټر له پستو بڼکو نارې راووتې:

-مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

چرگه ودرېده، يوه چرگوري يې په خوب کې چيغې وهلې...

چرگې خپل چرگوري وخواوه:

-خارا! پورته شه.

چرگوري سترگې رڼې کړې، يو دم يې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننه ايست. ژړا يې زور ونيو...

چرگې وويل:

-مه ژاړه، خوب دې ليد.

چرگوري په ژړا کې وويل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخيستی و، منډې يې را پسې وهلې، ويشتم يې.

چرگې سوړ اسوبلی وايست:

-رحمدله، دا غټې سپرېمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه لیده، ان زما چوچونې دې لا په رواني

تکليف اخته کړل.

اذان راغی.

پيشو وويل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کادانې د دريځې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. يوه شغال ناره کړه.

هيلي وويل:

-دی څه وايي؟

خواب يې وانه وريد.

د بل شغال نږدې ناره راغله.

-چرگې، سايره ده، اوس به يې بيا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرگې وويل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هيلي! ته ورشه، هيڅ دې هم نه دي خوړلي.

هيلي د چرگې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتيا وه، شغالانو زېري کول، د خوشالي زېري! رحمدل دوی ویده وو.

(۴)

هيلي د چرگوري په ژړا سترگې رڼې کړې. د سپرلي خرهاری خوت، چرگې خپل چرگوري ته زړه ورکاوه چې خوب او وينه فرق سره لري. پيشو نه وه.

هيلي د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هيلي شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنيو غځېدلو پښو خپل غټ سر ايښی و. هيلي تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړی يې اوږده کړه. د سپي سترگې پټې وې. له سينې يې غڙهاری را ووت.

هيلي بېرته د کاداني خوا ته ورغله. پورته يې وکتل، پيشو د کاداني پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته يې سپوږمۍ ښکارېدله.

هيلي ورغږ کړل:

-در ختلاي شم؟

پيشو له پورته ور وکتل، و يې ويل:

-کاداني ته ننوځه، اوږدغوږی نه وينې!؟

-ويده دی.

پيشو وويل:

-بام ته د لرگي زينه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زينې ته نه دي جوړې.

هيلي همالته ودرېده، غوړې يې ونيو، د سيند د اوبو غږ راته.

هيلي وويل:

-پيشو، څه وينې؟

-لرې د هسک غره سپينې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره گڼې درې را پرې دي، يوه دره يې همدا ده، د دې درې په منځ کې سيند بهېرې، د سيند اوبه له هماغو واورو سرچينه اخلي. دواړو غاړو ته يې شنه فصلونه او گڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکشونو څر لوگي پورته کېږي. سيند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټي تيرې غږ ورکوي. تر ړنگ پله لږ وړها خوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلي شوه.

د توپک ډز راغی.

هيلي وويل:

-رحمدل به بيا کومه هيلي ویشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلگونو رحمدل دوی اوسي. هر يو په لوڅو کې خپلې مورچې لري.

يو دم د هيليو د وزرونو شنه راغله. خرې هيلي مښوکه پورته ونيوله، نارې يې کړې.

سپي وغرېد. هيلي په يوه او بل انډي شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوگلي په خواست وويل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووايه.

د باتور غږ راغی

بل چا ته ووايه. نه ويني، لينده جوړوم

پيشو له پرورې ټوپ کړل، تر سوري يې سر وايست.

هيلى وويل:

-خه خبره ده؟

-نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لينده تړي.

هيلى پيشو ته ورغله.

کوکوگلي ناره کړه:

-سايږي! هله، پلار دې را وبوله!

نجلی پلاستيکي خپلکې په پنبو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوگله غوجلې ته ورغله.

پيشو وويل:

-بايد كيسه مالومه کړم.

ټوپ يې کړل، تر کوکوگلي مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برگې غوا ته يې وکتل، و يې ويل:

-خوشايې خو دې نه دي بند! څنگه داسې يې واره زورونه وهي؟

کوکوگله راغله، د غوا په ښکرو يې سور تاويز را وځړاوه. پيشو ور وکتل، د ښځې په سترگو کې اوښکې رغرېدې.

غوجله تياره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

-خه خبره ده؟

کوکوگلي وويل:

-برگه غوا لنگېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

رحمدل له جيبه موبایل را وایست، غور ته بی و نیو، شبیه وروسته بی په وارخطایی وویل:

-ها! انوره، غوا لنگېږي، بڼه نه ده.

غلی شو.

و بی ویل:

-موټر در ولېږم.

یوه شبیه بی خوله پټه وه، بیا بی وویل:

-سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و بی ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنگ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

-سایرې؟

نجلی په منډه له دالانه را ووته، جارو بی په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

-تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلی غځېدلې پسه ته وکتل، رنگ بی والوت. په وېره بی وویل:

-زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتی مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیت شو. بېرته ودرېد، خغ، ډېره د نجلی تر بڼې غور تېره شوه، له دېواله بی یوه لوېشت کاگل را

جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

-وه رندې! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخيسته.

پيشو له غوجلې را ووته.

کوکوگله راغله. مړه پسه ته يې وکتل، يو دم کېناسته. سر ته يې غبرگ لاسونه ونيول. غريو واخيسته:

-خدایه. د کومې گناه سزا را کوي!؟

رحمدل چيغه کړه:

-ته مې پوه کړې وې چې پسه بڼه نه دی. نجلی ور لېږه.

کوکوگلي په وارخطايي وويل:

-سایره مې د شپې دوه وارې ورته را ویننه کړه.

پيشو غلې کادانې ته ننوته.

هیلى وويل:

-څه خبره ده؟

پيشو پر پروره پرېوته، و يې ويل:

-اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وايي، خوب يې خرابېږي، خو نجلی گرمه گني

چې ولې يې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرگوري غږ راغی:

-مورې! باغ ته نه ځو؟

پيشو ور وکتل:

-مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پرسېدلې سپرېمې نه وينې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

سپرلی وویل:

-پیشوا! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصیحت بده ښکاري، د چرگورو زړه تنگ شوی.
پرېرته چې مور یې یو چکر ورکړي.

پیشو مخ ور وړاوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نیولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پیشو دباندي وکتل، نارو یې کړه:

-اوردلکيه؟

سپي ور وکتل.

پیشو وویل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو یې د لسو زرو پسه په مفتو
کې مردار شو.

سپي په خبره کې ور ولوېد:

-چتیاټ مه وایه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل گران یم.

پیشو وویل:

-شکر! که په دې مردارخور گرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره خبره ونيوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکي یې ووهله، پر بوټ یې وربوز ور کېښود.

رحمدل نارو کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږي!

د سپي تشي ته یې د بوټ تېره څوکه سيخه کړه. سپي کورنچ وهل. لرې ودرېد.

پيشو ور غږ کړل:

-نه مې درته ويل! دا عادي خلک نه دي. په يوه دقيقه کې به ورباندې گران بې، بله دقيقه به له بوتونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسايکل غږ د غوجلې له وره سره غلی شو. پيشو ور وکتل، و بې ويل:

-غوا ته بې ډاکټر راووست.

بېرته غلې پرېوته. و بې ويل:

-اخ! نجيبې خوارکې تر پايه ډاکټر و نه ليد.

رحمدل او غيرت له يوه ځوان سره غوجلې ته ننوتل.

سېرلي وويل:

-پيشو، احوال بې نه راوړې؟

پيشو ور وکتل:

-ته به څه وخت هوبنيارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنگېږي، ډاکټر بې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېده.

چرکې وويل:

-په مړو پسې څه مه وايه.

پيشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غيرت له غوجلې راووت، خندل بې، په چوتره کې بې نارو ونيوله:

-ادي! مبارک! غوا لنکه شوه.

کوکوگله راووته. اوله پوښتنه بې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب بې وارېد، ښځه.

د کوکوگلي رنگ تازه شو، په بېرته کوټې ته ننوته، د زېري نارې بې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پيدا کړې وه.

د رحمدل خندا راغله. پيشو ور وکتل، د ډاکټر په جیب کې يې پیسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پیدا شوې ده.

پيشو وويل:

-درې کاله مخکې کوکوگله په اولاد مريضه وه. د کلي يوه زړه بنځه يې ورته راوسته. کوکوگلي ټوله شپه له درده چيغې وهلې، سهار يې په چيغو کې د يوه کوچني ژړا گډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځايه يې ور ناره کړه:

-هلک ده که نجلی؟

له کوټې د زړې بنځې خوا بډی غږ راغی:

-د خدای داد ومنه، نجلی ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واراوه، بيا کړنگ شو، ايښي ديگ ته يې پښه ورا واچوله. وروسته يې پټکی له ځمکې وويشت، له ډبرې غوسې يې پر خپل مټ کلکه خوله ولگوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. يو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک يې په زېربدېدو خوشاله کېږي، زېري کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سره ساه يې وايسته:

-اوف، ورک يې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تياکې را وخېژي.

چرگې وويل:

-پيشو! اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرگورو ته يو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پيشو ور وکتل، دواړو چرگورو معصومې سترگې نيولې وې.

پيشو وويل:

-زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرگې، هيلی ته وکتل:

-نه ځي؟

هيلى وويل:

-تورغورې به څه كوم؟

-بي غمه اوسه، راجه.

هيلى له چرگي او چرگورو سره دباندي ووته. ترپ شو. د هيلي له روغ وزره دوره پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرگي ور وکتل، باتور په چوتره کي ناست و، په لاس کي بي سره لينده بنکارېدله.

چرگي هيلي ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هيلى بېرته کاداني ته منډه واخيسته.

چرگه هم له خپلو چرگورو سره را وگرځېده.

پيشو تر هيلي را تاوه شوه، و بي ويل:

-بڼه ده چې لوټه وه، که نه تر دې ځايه نه را رسېدې.

غلي شوه. و بي ويل:

-تورغورې دوى دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوى وډارې شئ.

چرگورې وچونگېد:

-مورې! نو نن دباندي نه وځو؟

-نه

(۶)

پيشو راغله، پر خپلو شونډو بي ژبه تېره کړه، و بي ويل:

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پيشو د پروړې سر ته وخته، و بې ويل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېگونو وار نه کېږي، څوک قورمه پخوي، څوک وريزې پرېمنځي، څوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، څوک چرگې او .

غلي شوه. چرگې ته بې وکتل، و بې ويل:

-چرگوري خو دې وينې نه دي؟

چرگې حيرانې سترگې ور واړولې.

پيشو وويل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږي.

چرگې وويل:

-ويده دي.

پيشو وويل:

-څوک چرگې او چرگان له پوسته کوي.

غلي شوه، سېرلي ته بې وکتل، و بې ويل:

-سيرليه خیرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندوانو پوستکي به در ورسېږي.

هيلي وويل:

-کومه خاصه خبره ده.

مورک منډه واخيسته، پيشو پسې ور غږ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

د چرگې غږ راغی:

-د هیلې پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

-ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه، د عزت او د جرگو-مرکو کسان یې راغونښتي دي.

هیلې وویل:

-ولې؟

-هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره یې جوړه ده، وایي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-اوپدغورې نه شته، راځي! پرون هم ټوله ورځ دباندي و نه واتو.

چرگې خپل چرگوري را وینن کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سيوري ته پر سرو غاليو توشکې او بالنبتان ايښودل.

پیشو ټيټې ونې ته وخته، هیلې د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرگورو په يوه سره چينجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

-اوپدغورې نه ښکاري.

د سپي غيا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکنونو کې را روان و.

پیشو وویل:

-بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره یې کړه!

-اوردغورې!

هیلی وویل:

-خیر دی، مه بې راغواړه.

پیشو وویل:

-اوس خو مې ور غږ کړل.

سپې راغی. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

-راځه چې سره دوستان شو.

سپې وغږېد.

پیشو وویل:

-هیلی وايي چې په نوره دنیا کې سپې، پیشو او مورک یو ځای سره اوسي. خواږه ملگري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپې هیلی ته وکتل.

د هیلی سر وغږېد، په اوبو کې د لښتې د ژۍ وښو ته ورغله.

سپې وویل:

-د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

-اوف، سپیه! رحمدل خو نه بې چې ځان تر نورو هوښیار گڼي.

غلې شوه، و بې ویل:

-بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به بې منم، یانې سره ملگري شوو!؟

-ته يو ځل راکښته شه.

-رښتيا؟ څه نه راته وايي!؟

سپي وغرېد.

-نه

پيشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و بې ويل:

-ډېرې مړې سترگې دې دي، د باور وړ نه يې.

سپي يو دم وړ ټوپ کړل، خلاصه خوله يې د پيشو د لکې تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پيشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته يې وکتل، و بې ويل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتيا کونه ورکه شوه. سپي نو چا ملګري کړی دی!

سپي روان شو.

پيشو ورپسې غرې کړ.

-مردار څرېدلي، اوږه غوړونه دې وخورې. بيا دې دې خوا ته و نه وينم.

چرګې او هيلی ته يې وکتل، و بې ويل:

-ومو ليدم!؟ څنګه مې درته وډار که!؟

مخامخ يې وکتل، و بې ويل:

-رحمدل په لاسونو غرېږي، لکه چې نوي فرمايشات لري!

له ونې يې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ويل:

...شاوخوا سمه اب پاشي کړئ، لوېشت ځای وچ و نه وینم. سايږې! هندواني څا ته ور کښته که. تر غرمې باید سږې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چای تیار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه شي. بله خبره، وږې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووايست چې که مې یوه هم ولیده، پښې به یې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار یې تر ژبه لاندې واچول، و یې ویل:

-غیرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلي؟

ځوان وویل:

-تلیفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

-تلیفون او کور ته ور تگ فرق سره لري.

د سايږې غږ راغی:

-شیرین اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی په وارخطايي وویل:

-مال څو بالنبتان کېږم؟

-که یو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي!؟

نیازی سطل ته ورغله، پیشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

بنڅې سطل ور واخیست. د لښتي له اوبو یې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوره پورته شوه.

رحمدل غبرگې پایڅې ور پورته کړې. په خوشکه یې وویل:

-سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم یار خو دې نه راځي!؟

نیازی ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لري د ونې سيوري ته پر ليمخي کښاست. ټوپک يې ور واخيست. پيشو ورغله. د گلاب تر غټ بوټي لاندې ورته کښاسته. چرپا يې واورېده، ور و يې کتل، هيلی له اوبو را وخته، پر يوه او بله خوا شوه، پيشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنگ کښاست. ورو يې وويل:

-شيرين اغا! سهار مې اشرف وليد، له کلاشنکوف سره دباندي راوتلی و.

د رحمدل ټنډه تروه شوه، و يې ويل:

-نو ته څه بلا وهلی يې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را څرپرې.

د هلک سر وڅرپد:

-خو کله کله طيارې گرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

-بس! له يې غيرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارينه وايې! نر پسه حلالېدا ته پيدا دی.

هيلی وويل:

-زده يې دی؟

-څه؟

-کلاشينکوف؟

پيشو ور وکتل:

-هيلی! ډېره ساده يې. کلاشينکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پيکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې څو ځله ليدلی دی، زامنو ته يې د څو رنگه وسلو خلاصول او بېرته تړل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلي شوه. و يې ويل:

-هاغه ونه ويني؟ هاغه تر سرخ بيدې ور ها خوا، هسک چنار.

-هو.

-خو ورغې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې غايه کلاشينکوف ورته ونيو، لاندې يې راواچاوه.

هيلى وويل:

-خو په نوره دنيا کې داسې نه ده، يوه شپه سترې شوم، د يوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه گيله منه وه، سړي ته يې ويل چې ماشومانو ته دې ولې داسې گېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغږېدل، ښځې ويل چې ټوپک د ماشوم په روحياتو بده اغېزه لري، بې رحمه يې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پيشو وويل:

-دلته دا خبرې نه شته. رحمدل دوی تر نورې دنيا هوښيار دي، تېر کال له پله سره يو ټانک ماين پورته کړ. قوه لاره، ما پخپله وليدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ويلي وو چې جل د انسان په خوښه ښې نارې وهي.

همدا اوس باتور ته لاس تړلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې يې مازې يوه خاشه ثواب ور وښيه، چاره پرې تېروي.

هيلى رډې سترگې ورته نيولې وې.

پيشو وويل:

-زه د دې درې په ډېرو کليو کې گڼېدلې يم، يو کور هم بې ټوپکه نه دی. وور، زور، ټوپک خپله گانه گني.

غلي شوه، و بې ويل:

-هيلى! اوږدغوږې راغی. لارم.

(۷)

هيلي د لښتني پر ژۍ پر شنو وښو خپله ژېره مښوکه کېښوده. د وښو د څوکو له منځه يې ور وکتل، له رحمدل سره څلور نور کسان د ونو سيوري ته ناست وو.

د تاک پانې و خوځېدې. هيلي ور وکتل، پيشو تازه د تاک د پلنو پانې سيوري ته پرېوته. هيلي ورغله. و يې ويل:

-نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پيشو وويل:

-نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وينې يې، پوښتنه ولې کوي؟

غلي شوه. و يې ويل:

-راته ووايه چې پوښتنه دې ځکه وکړه چې ته د ويلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه. تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه يې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلي يې، له ټکي هم نه يې خبره.

له پورته څړه، وره غني په تار پورې را وزنکېده، پيشو ور پوه کړل، غني په پانه پورې ونښته، پيشو وويل:

-دا څلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي. سره جوړه يې ده، رحمدل يې په کال کې درې- څلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر يو څو وسله وال او قيمتي موټرې لري.

غلي شوه، و يې ويل:

-هيلي! که لږ ور نږدې شو، خبرې به يې واورو. ته خو به رڼه ميدان هم ورتلاي شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکنونو کې د غيرت تر موټرسايکله ځان ورسوم.

پيشو ټوپ کړل. هيلي پسې وکتل، يو ځای په پروتو لاره، وروسته يې ملا نېغه ونيوله، تر لښتني واوښته، د موټرسايکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هيلي هم ورغله. و يې ويل

-که اوږد غوږی راغی! بيا؟

پيشو ور وکتل:

-ولې تل منفي فکر کوي؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پیشو وویل:

-د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر برېږي.

-ته یې پېژنې؟

-څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

-ورک یې که، اجب وختونه وو.

هیلی وویل:

-رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

-دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنگر سړي وویل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنگه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډزې درباندي وشوې.

چاغ، گردې سړي وخنډل:

-پاچا! ته ام اجبې خبرې کوي، مور نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلی وویل:

-ولې؟ څه کیسه ده.

پیشو وویل:

-حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانې یې اړوي، په ترکیه کې یې

خپلو نورو ملگرو ته ور سپاري.

هيلي وويل:

-نو دوی؟

پيشو په خبره کي ور ولوېده:

-چوپ! غور ونيسه.

حاجي شمشېرخان وويل:

-ياره پاچا پوډرو نو بيا کله پيسې نه دي گټلې! سر کال د ايران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او ترياکو بازار تود و.

پيشو وويل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډيو نيولې وه، ويل يې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دريو ميليونو واوونښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه ناره کړه:

-ورک يې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه يې را يادوه. شراکت مې ورسره پرېښود، حرامو ته يې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد اېسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پيشو وويل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نيم وطن غرق کړ، يوازې په همدې څو کليو کې سلگونه کسان معتاد دي.

هيلي وويل:

-دا پاچا بيا څه کار کوي؟

پيشو سور اسوبلی وايست:

-زه د نهو کالو یم، زما په یاد لا د دې غرونو لمنې تکی شني وې، خو مور مې راته ویل چې یو وخت ټول سیند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنگل و، د ابادۍ لپاره یوه لوبښت خړه ځمکه نه پیدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به یې ځمکه خالي کوله، خو اوس هیڅ هم نه شته.

غلي شوه، وپې ویل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملگرو یې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې یې په موټرو کې راوړې، کومو ځایونو ته چې د موټر لار نه سیخېده، ونې به یې اړه کړې، په سیند کې به یې واچولې، لاندې به یې له اوبو را و ایستې. اوس یوازې په ډبرو لوړو کې یو څو ونې پاتې دي. پاچا یوه ورځ په ټلیفون کې چا ته ویل چې کچرې او اوبښان ورته تیار که. د رحمدل خدا راغله:

-عبدالرحیمه، ته او خدای! هغه د جنگ کیسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو میاشتي مساپر و، نه یې ده اورېدلي.

یوه له رنگه تور سړي تر ورانه بالښت لاندې کړ، پیاله یې کېښوده، و یې ویل:

-ها خو مې د وزیر له اوبښي سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وویل:

-سمه کیسه وکه.

عبدالرحیم غاړه صافه کړه:

-یاره پاچا څه درته ووايم! د وزیر له اوبښي خو مې دا اوله پروژه نه وه اخیستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، یوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اڅېره کې یې راسره مرداره کړه. ده له وزارتو یوه پروژه راته را وایسته، غوره ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، یوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزیر له اوبښي سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، یو نیم لک مې ورته ومنلې.

بس! په یوولسو لکو کې مې درې نیم لکه په تامیر ولگولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلورېشت زره ملا عبدالغني را نه واخیستې. یو لک هغو انجنیرانو یووړې چې پروژه مې ور تسلیم کړه. اڅېر د وزیر د اوبښي وار راغی، یو نیم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم یې یاد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ویل

چې غلط شوی یې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه یې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره واړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چایه په ډک گیللاس وویشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو لیدلی وای، په لوند پتلون کې یې د بیزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخنډل:

هیلی وویل:

-هاغه یو ولې پټه خوله دی؟ هیڅ هم نه وایي، تروش تندې یې نیولی، ان هیڅ خدا نه ورځي.

-هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

-پوه نه شوم.

-دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک یې پوه او دروند بولي.

-نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنیا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور یې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پیشو وویل:

-چوپ! د حاجي باز کوناتي سره وخوځېدل، اوس به یې پخپله عالمانه خبره واورې!

حاجي باز یو دم وخنډل، و یې ویل:

-نو د وزیر د اونبې په کوناتو به هم اجبې غټې ټاکی راختلې وي.

همدا یوه خبره یې وکړه. بېرته یې جدي خبره ونيوله، دروند کېناست.

پیشو وویل:

-اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنگین وایي. دا ځکه چې تر غږېدا یې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چتیاټ وایي. مالومداره، تر ټولو کم چتیاټ ویونکی به تر نورو پوه او سنگین وي.

پیشو سوکه ولاړه شوه، لري کېناسته. هیلې ورغله. و بې ویل:

-ولي را ولاړه شوې؟

پیشو سره سا وایسته:

هیلې! نور نو دې چتیاټو سترې کړم.

غلي شوه. و بې ویل:

-گوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نیم ساعت خو بې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه بې، کراري ده... تېر شو. بیا د معدن د الوځولو، د ځنگلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلینیک... له پیسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه بې عادي وگڼل، یوازې پیسې وې. وروسته بې نیم ساعت د ښکار کیسې وکړې، بیا د دویمې او درېیمې ښځې د درلودلو ضرورتونه یاد شول، اخبرې خبرې په ښه جنګي زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنگلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هیڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي بې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي یوه ذره حس هم نه شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وویل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلینیک یاد شو، نه بې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پیشو غلي شوه. و بې ویل:

-هیلې! در نه لارم. مېلمانې ډوډۍ ته ولاړ شول.

پیشو منډه واخیسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې بې ساه ونيوله. دېوال ته د تکیه شوي کاره څک او دېوال تر منځ په چوله کې پرېوته.

نجونو ته بې وکتل، غټې کوټې ته بې ډک پتنوسونه وړل. پزه بې کش کړه، رنگارنگ خوراگونه وو.

غیرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ بې وویل:

-بلا وهلي یاست! یو څه گړندی شئ، مېلمانې بې را ولاړ کړل.

سایرې وویل:

-لالا، مازې د هندواڼو غوري پاتې دي.

غیرت وویل:

- خو گورئ! غږ مو وا نه ورم.

غیرت کوټې ته ورغی، لوبڼي ښکلي اېښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و بې ویل:

-بیا هم درته وایم، غږ مو وا نه ورم.

گډه خندا راغله. غیرت ور وکتل، مېلمانته کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنگې شوې غوا ته ور وگرځېدل.

پاچا په خوند وویل:

-یاره رحمدله! اجبه بدوگی (قندولکه) سخوندره بې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو بې دا سپین خال یوه دنیا ارزې.

عبدالرحیم وویل:

-رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، یوه سخوندره دې له ما سره هم ویل کړي وو.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنې او چلمچي سره تیار ولاړ و.

رحمدل وویل:

-حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سرېده، همدلته مو سرشته ونيوله.

یوه یوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا ډک دسترخان ته وکتل، و بې ویل:

-رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وختل:

-خه زحمت. ياران دې ژوندي وي.

پيشو د کوټې کرکې ته ورغله. ستمی يې واورېد، هیلې د چوترې په ټیټه خټینه زینه نه شوای راختلای.

پيشو ور غږ کړل:

-اورېدغورې راغی.

هیلې ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطايي يې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پيشو وويل:

-راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هیلې کرکې ته ورغله، غړی يې اورېده کړه. و يې ويل:

-د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف؟! ټوله کوټه ډک دسترخوان نیولې ده!

پيشو وويل:

-دا خلک عزت په مصرف کې گڼي. رحمدل خو لا ښه دی، گذاره يې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمنه عزت بولي. دا څو ورځې مخکې مې دوه کسان وليدل. يوه يې په خواره خوله له بله پور غوښت، ويل يې چې مېلمانه لرم. پيسې يې ورکړې، په هماغه ورځ يې چاغ وری واخيست. ټوله ورځ همالته وم. په سرې باندي غرېب ختم و، ښځې يې له ډېر ټوخي ساه نه شوای ايستلای. ماشوم يې ناروغه و، يوه کوټه يې لوڅه وه، بلې يې زور پلاستيکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سرې ملگري وو، نسونو ته يې غوښې ور واچولې. ماسپښين ساراگشت ته تېر شول. ډکې گېډې تشې شوې، نه ما کړي، نه تا. بس! يوازې سرې غيرتي وگڼل شو.

مېلمانه لارل، غيرتي چيلم ته کېناست. سترگې يې ځلېدلې، کله کله به په برېتو کې خدا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې يې چې د مېلمنو وروستی خبره ورگرځېدله.

“والله! فلانيه، د مور شيدې دې شه، ډېر غيرتي يې. ” خو له كوټې يې د ناروغ ماشوم زگېروي راتلل. بڼخه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ويل چې وه سرپه، د خدای روى ومنه، ماشوم مري. سړي ناره كړه چې څه وكم، پورورې يم، ډاكټر او دوا پيسې غواړي، په جېب كې يوه روپۍ نه لرم.

بڼخې ژړل. ده په راډيو كې سندره اورېده. سترگې يې له غروره ډكې وې. وړه خبره نه وه، غيرتي و.

هيلی وويل:

-خو ورته وگوره. ټوله كوټه ډكو غابونو نيولې ده. دا خوراك د شلو كسانو هم بس دى.

پيشو وويل:

-اها! كم خوراك يې نو بله يې غيرتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو كسانو تيارى نيسي. هر څه بايد تر بسو څو وارې ډېر وي. كه مازې يو څه كم شي: نو پېغور يې گڼي. رحمدل څلورو كسانو ته شپږ منه پسه حلال كړ.

-خو اوس مې د رحمدل دوې كشرانې لوني وليدې. په باغ كې ناستې وې، يوې د كميس ارمان درلود، بلې ټيكرى غوښت. د دې مېلمستيا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پيسو يې ټولې لوني پټولاى شواى.

پيشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحيم غږ راغى:

-ياره حاجي صاحبانو، دا د واكسين له والو سره به څه كوو؟ ستاسې كلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډكه خوله وويل:

-هوا! وايي چې د واكسين د والو امنيت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وكتل، حاجي بسته ورون خولې ته نيولى و. پاچا وويل:

-شمشېرخانه! ته څه پكې وايي؟

حاجي په ډكه خوله وويل:

-داخبرې په كېدو نه ارزې. له خوراكه مو باسئ.

پيشو وويل:

-هيلي! باز ته وگوره! کوناتي يې وڅوڅېدل، وا يې وره! يوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وويل:

-واکسين څه په ډگ... وهئ. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پيشو وويل:

-د همدې پوهاند صاحب يو لمسی گوزڼ وهلی

پاچا وويل

-دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را اېشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولايته د حکومت سړي راغلي وو. ويل يې چې لوی پل په يوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بيا ترميمه وروسته ساتئ.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وويل:

-پرېږدئ دا خبرې! د خپل پلار او نيکه شملې مه ټيټوئ، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وایم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدايکه ښه ورځ ووينئ! رحمدله، د دې نوې لنگې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به يې کې را؟

د رحمدل سترگې وځلېدې. په بېره يې د فيرني پيشقاب ور بېرته کړ. و يې ويل:

-ولې نه حاجي صاحب، تر تا څارا! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخنډل:

-زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پيشو سوکه وويل:

-اڅ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وويل:

-حاجي شمشېر خان! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخنډل:

-ځان داسې ناڅاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د کلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو کونگرې درته راوړم. دوه ځله لارې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره کې ور ولوېد. په خندا يې وويل:

-پاچا! غوټ درته مات يم، خو که به درواغ درته وایم، اورته دې راباندې طلاقه يي! څو وارې مې په زړه کې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، څو ځله مې د کوکنارو د کرلو چل ور وښوو، نوی تخم مې ور ووړ. بوجی-بوجی اصل کود مې ورته واخيست، خو کوکنار وکړي، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې وړې راشي... خیر، بل ځل مې نه هېرېږي. هاغه د مستو کاسه را بېرته که.

رحمدل وويل:

-باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سيني پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

باز! غټ ټېغ را وايست. رحمدل په لاس کې نيولې بوټی بېرته په پيشقاب کې کېښوده.

پيشو وويل:

-دې ته وايي دروند او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه کړه، رحمدل يې په ټېغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوږو شونډو توليا تېره کړه، و يې ويل:

-ياره رحمدله! لکه چې دا نوې کډه دې ښه لاس لري، اخېري څو وارې ډوډۍ دې له خونده ډکې وې.

عبدالرحيم په خبره کې ور ولوېد:

-په دويم واده به دې د کور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وکم، زما خو درېيمې ته هم نېت دی.

ټولو وخنډل.

رحمدل په خدا وويل:

-در واخلي، لاس مه نيسي.

له هرې خوا درانه تېغونه راغلل، بيا تر ډېره شکر و نه ايستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه بښې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې يې لا پيشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پيشو وويل:

-د دې نجونو کولمې يوازې د مېلمستيا په وخت غورېږي.

هيلى ور وکتل:

-خو دوى د سړيو پاتې شونې خوري. کاشکې يې په دېگونو کې ځانونو ته يو څه پرېبښي وای.

پيشو وويل:

-خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ويل چې دا خلک څلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت يې گڼي.

هيلى بېرته غړى اوږده کړه، ورو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هيلى وويل:

-خو دا نجونې او بښې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په يوه تنگ دالان کې راټولې وې. ان د ورو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د بښې يا نجلۍ په نوم هيڅ ژوندى سارى نه وي.

پيشو وويل:

-له غرېدا منع وې.

-ولې؟

پردي نارينه يې بايد غر وا نه وري.

-پوه نه شوم.

-خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

-څه کوي؟

-د اورېدغورې ساه مې واورېده.

هیلی شا و خوا وکتل:

-دلته خو نه شته.

پیشو وویل:

-ته بې نه اورې.

پیشو کادانې ته ننوته. و بې ویل:

-سېرلیه! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکارې.

لاړه، پر پروره پرېوته.

چرگې وویل:

-هیلی دې څه کره؟

پیشو ور وکتل:

-چرگې! که نور نه وي، د دې چرگورو تر مخ خو لږ هوبنډیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرینې نه ده.

سېرلي ور غږ کړل:

-نن خو بیا تیار رحمدل بې. خبره نه درسره کېږي.

هیلی راغله. چرگې ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. یوازې د سپرلي غاښونه سره لگېدل. شخوند یې واهه.

پیشو سر پورته کړ:

-چرگې! چوچونې دې ویده دي؟

چرگې وویل:

-پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پیشو بېرته پر پروره سر ولگاوه. سور اسوبلی یې وایست.

هیلی وویل:

-پیشو! زړه دې ډېر ډک دی!؟

-ورک یې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سپرلي وخنډل:

-نوی خبرې دې زده کړې؟

پیشو وویل:

-مردارخوره، نوی خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرگې هم دی. لږ احساس پیدا که. ته او

رحمدل څه فرق سره لرئ!

هیلی وویل:

-خو نور خلک به داسې نه وي، یو څه د وطن دوستي حس به لري.

پیشو تر یوه وخته غلي وه، بیا یې سر پورته کړ:

-هیلی! زه په دې کلیو کې ډېره گرځېدلې يم. دلته پنځه نوي فیصده خلک رحمدل دوی دي.

غلي شوه. ويې ويل:

-واوره! يوازې د يوې ورځې كيسه به درته وكم. موجي مې وليد، سړي ته يې د بوټونو اصلي پسكي ور وښوو. سړي مازې سترگې ترې واړولې، موجي په بوټ كې ارزان بيه پسكي كېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي كې د شكېدلو رومي بانجانو لويې كوتې ته ناست و. سړي پلاستيكي خلطي ورسره وې. دا رنگ د خلكود غولولو لپاره و. خام روميان هم سره پكې ښكارېدل. دهقان د خلطي څنډو ته سالم روميان اېښودل، منځ يې له خوسا او چينجنو روميانو ور ډكاوه.

قصاب ته ورغلم. خداى خبر، په كومه زمانه كې يې يو غويى حلال كړى دى، خو د هماغه غوايي يوه ټوټه سپين پوستكى يې ساتلى، تل هماغه پوستكى د مينښې په ورون پورې سرېښوي، مانا ها خلكو، مېښه نه ده، د ځوان غوايي غوښه واخلي. تلې ته مې وكتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته بردي چې مشتري ته يې منځ نه شي ور ښكاره. كار يې كړى وي، په تله كې يې مخكې له مخكې واړكې او برزې اچولې وي.

د هلكانو له مكتبه تېرېدم، پسپسى مې واوړېد، ور وگرځېدم، مدير له دوو دوكاندارانو سره ولاړ و. ورته ويل يې چې د شپې يوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مكتب كتابونه او كتابچې مې تيار درته بېل كړي دي، خو په نرخ كې به يې بله نه كوى. تر دې يې ارزانه نه شم دركولاي.

ډاكټر مې وليد. له ښاره خپل كور ته راته، په ټليفون كې يې خندل، ويل يې چې بې غمه اوسه. د شركت ټولې روغې او تاريخ تېرې دواوې دې پر ما، زما يوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، يو په دوه به يې درته خرڅې كم، خو څلوېښت فيصده گټه غواړم.

نوي جوړېدونكي سړك ته ورغلم. له مسلح عسكرو را لرې درې لوکس بېرې خريپلي نيكتايي كړي كسان ولاړ وو. له نږدې مې غوړ ورته ونيو، لاړې يې سره بادېدلې، د سړك د موادو، د كاريگرو د پيسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. يو بل ته يې گوته نيوله. تا ډېرې واخيستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا گيله وكړو. دلته هر يو تر خپله وسه غل دى.

پيشو غلي شوه.

هيلى وويل:

-مانا ټول بد دي؟

پیشو سر پورته کر:

-نبه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سپری ولید، نبځه یې تازه لنگه وه، ده له کارېزه منگی ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د نبځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د مورې وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې نبځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې گڼي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلې. دا ارگاه و بارگاه، د اتلسو زرو ډارلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو درېشې... دې له کومه کرل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوي نوم ورکړی، پیداگیری ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. گناه ثواب گڼي، د وټندوستي بوی هم نه شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الیلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې گوتو ته یې ډېرې وړې ورشي.

هیلی وویل:

-خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

-هیلی! راعه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

-هیلی! یو څه وخت باید ماتله شو.

هیلی حیرانې سترگې ور واړولې؟

-ولې؟

-رحمدل دوی خو نه بی چی بیره کوی!

بیه شبیه ووته، کارغه راغی، لنډه دوره بی ووهله، پر تیت بناخ کیناست. نارې بی کړې:

-کاغ، کاغ، کاغ...

پیشو وویل:

-راخه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکی غوښه جلا کوله.

پیشو ور غږ کړل:

-کارغه! خو کلن به بی؟

کارغه پرته له دې چې ورته وگوري، و بی ویل:

-پیشو! له رحمدله به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا بی تا ته زما سن مالوم، څه فایده!؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-خدای که دې په دې تور مخ مینه یم، د سن مالومول دې زما له دویمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وویل:

-سمه ده، درته و به بی وایم، کابو یو سلو اوياوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

-کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نیکونو ډېر نازېږي، هره خبره بی په پنځه زره کلن تاریخ، پخوانی پوهه او

غیرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې مور نه یو ترې خبر؟ برق بی کشف کړی،

کښتی بی جوړې کړې، سپوږمی ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا بی جوړه کړې...څه بی کړي؟

هډوکی ولوېد، کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکی بی مښوکه ووهله. هیلې ته بی وکتل، و بی ویل:

-دا خو می نوې ولیده!؟

پيشو وويل:

-خه يې کوي! رحمدل وويشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وويل:

-له پنځه زره کلن تاريخه يې نه يم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نیکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته گوره، که په دې خلکو کې پوهه وينې؛ نو پخواني يې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی يې ټکی فرق نه کېده.

هيلی وويل:

-خو څنگه خلک وو؟

-ويده. ټول عمر ويده. په يوه وطن کې هم د غرمې خوب نه شته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي گرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک يې څنگه ونيو، له کومه راغلل، څنگه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مينه، نيمايي رحمدل دوی به د پيسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پرديو سره ودرېدل. نورو ته به چې پيسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به يې را واخيستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخورل. دا وژنه، ها وژنه، له يوه لاس پرې که، له بل سر، د يوه کور ته اور واچوه، بل...

يوه خوا به يې ختمه کړه، بيا به يې پردو ته پام شو، پسې وا به يې خيستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر يوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترگې و ايستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخېر به يوه قدرت ونيو. بنځو، مينځو او کبابونو ته به يې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرگ په لسگونو چرگو کې پروت و. يوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسگونه او سلگونه ښکلې ښځې او نازکې مينځې به پرې راټولې وې. د شپې به يې مستي کوله، د ورځې به ويده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بيا همدا کيسه له سره تکرارېدله. دوی به ويده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به يې سترگې وموښلې، په جوش به راغلل... نيمايي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پيسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به يې را واخيستې، وينې به وبهېدې، له دواړو خواوو..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې يې مښوکه واچوله، و يې ويل:

-په دې نږدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پیدا شول. له رحمدل دوی سره یې فرق درلود. له زړه یې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره یې مینه وه، تعلیم ته یې پام وړ واړاوه، مکتبونه او کارخانې یې جوړې کړې، پوځ یې په پښو ودراره، د بند، برق... رېل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی وینې او د نورو ملکونو سیال کړي، د ژوند خوند ورنه وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه یې خپه کوئ. اباد یې کړئ. اه خلکو! وینې شئ...

خو رحمدل دوی وپښېدا نه غوښته، وطن یې د غرمې له خوبونو څار کړ. همدا نېک خلک یې پسې واخیستل... څوک یې مړه کړل، څوک یې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساینه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسیت لري، لکه لېوان یوازې په وینو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه... کارغه والوت.

هیلی مېلمنو ته وکتل، یو هم نه و، نیازی او سایرې توشکې او بالنبتان ټولول.

پیشو او هیلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سایرې د نیازی غوږ ته خوله ور ټیټه کړه.

پیشو وویل:

-ورته و یې ویل چې شیرین اغا ته وایم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سایره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله یې وویل:

-شیرین اغا! یوه خبره مې منې؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی خوله کړه کړه:

-نوې مور وایې چې دا درې میاشتي د پلار کره نه یم تللي، خیر دی، یوه شپه اجازه ورکه، مور یې سخته ناروغه ده. بس! سهار چایو ته یې بېرته همدلته وغواړه.

د رحمدل سترگې رډې راوختې:

-بس، بس، په اوږو يې مه راسپروه. مور يې هيڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نیازی ته یې وکتل، نارہ یې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندوانو په يوه غوري کې يوه پنجه ولې کمه وه!؟

پيشو وويل:

-اخ! نفرت! دومره ښکلې دسترخوان، رنگارنگ خوندور خواړه او گڼ لوبڼي يې هېر شول، خو يوه پنجه يې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تیاره وه، پيشو پر پروره سر ايښی و.

چرگې وويل:

-پيشو! غلې يې!

پيشو وويل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنگه؟

يوازې يوه ورځ! بس! رحمدل په يوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنۍ ته خدا ورکړي، هم به يې وطن ته خپله برخه خیر ور ورسېږي.

په تياره کې د سپرلي غږ راغی:

چرگې! ولې دې وغږوله، هماغه فکرونه یې ښه وو.

هیلى وویل:

- سپرلیه! ته یې مه اوره.

غلي شوه، و یې ویل:

پيشو، ما او چرگې ته ووايه. رحمدل څنگه انسان کېدای شي!؟

پيشو اوږده وغځېده. و یې ویل:

-رحمدل مې په فکر کې یوازې یوه ورځ انسان کې. ټول غمونه ختم شول.

چرگې وویل:

-زړه ته مې نه لوېږي.

پيشو وویل:

-اسانه ده.

هیلى په خبره کې ور ولوېده:

-موږ هم خبرې کې.

پيشو وویل:

-سمه ده. زه به مې یوازې د یوې ورځې فکر درته ووايم. تاسې وایاست ښه!

هیلى او چرگې په یوه غږ وویل:

-ښه.

پيشو وویل:

-نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازی په بېړه بدنی ته ورغله، خو ده وار رومبې کړ. بدنی یې ور پورته کړه، موسک شو، و یې ویل:

-ته خو مې مزدوره نه یې. زما غوندې انسان یې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم؟!

نیازی په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس یې وکړ، نیازی تویا ورته ونيوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازی سترگې رډې را وختې. باور یې نه راته، رحمدل او مننه؟!

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرگل تر څنګ ودرېد. تربره یې حیرانې سترگې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرگل کور ته روان شو، خو تر شا یې د پښو تړی واورېد، ور مېر یې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرگل ګامونه ګرځندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر گل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و یې کتل، رحمدل د دروازې په لیڅک کې پښه ایښې وه.

انځرگل حیران ودرېد، رحمدل دروازه تېله کړه، انځر ته ورغی. وار له واره یې ناره ونيوله:

-د تره کېږ! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې وړې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

-ای! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

-خوب ویني؟! شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي!؟

رحمدل ور ناره کړه!

-راغلی یم.

وره نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل یې. رحمدل ټیت شو. د وړې نجلۍ له تندي یې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترگو کې یې

اوبښکې رغړېدلې، د کور کهول پوښتنې يې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر گل سره غوښه ولاړ وو. په رډو سترگو يې رحمدل ته کتل...

يوې ځوانې نجلۍ په چوتره کې سره غالی هواره کړه. بالښت يې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره ليمڅي يې پلټی ووهلې. نجلۍ په منډه نوي بالښت ورته راوړ. رحمدل غټې سپرېمې کش کړې. په خوند يې وويل:

-اها! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرگل ښځې په خوشالي وويل:

-شیرین اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وويل:

-غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېرته تناره ته ور ټیټه شوه. کټو يې را وايسته. يوه ټوټه غوښه يې په گوتو کې ټينگه کړه، په خوابدي غږ يې وويل:

-لږ خامه ده.

د گاز ډبه يې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

-مکې! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شیدو چای، تازه کوچ او توده ډوډۍ کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مینه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

-په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست يې. وايې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شو؟

نجونو او ښځو وخنډل.

رحمدل خپل غږ په زوټه کړ!

-وه غټسري انځرگله! دا خو دې و نه ويل چې پردی به ولې يې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې يې، همدا اته کاله مخکې لا سره گډ و. ماشومتوب مو يو ځای تېر کړی، گډ مو خندلي، گډ مو ژړلي، په گډه مو د گډ کور رمه پېولې، په گډه به گډې انا د ناتار کاسه راته ايښودله، گډ نيکه به نکلونه راته ويل، يو ځای به لمبېدو. يو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالي را اچولې. په ياد دې دي، په ما دې څومره خوا بدېده. غومبسي زه وچپچلم، خو ژړل تا.

غلی شو. په ډکه خوله يې ناره کړه!

- راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په گډه مور شې. تر اوسه به دې دومره نويين (تازه) کوچ نه وي خوړلي.

ماشومانو وخنډل، خو د ښځو سترگې له اوښکو ډکې وې.

له چايو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حيرانو نارينه وو ته وکتل، په زوره يې ټيغ را وايست. و يې ويل:

-د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخيسته.

رحمدل وويل:

-غرمې ته يوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرگل ته يې وکتل، و يې ويل:

-د انځرگل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځواني ښځې په بېره وويل:

-سمه ده شيرين اگا! په غبرگو سترگو.

يوې پېغلې په بېره بوتونه ورته سم کړل.

رحمدل تر چوترې کښته شو. خو گامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېر يې کور کړ.

-د تره کډې! غټسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلماننه ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زينه کې کلاشينکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک وړ واخيست. په څا کې يې واچاوه. ورو زرو په حيراني ورته کتل.

رحمدل وويل:

-باتوره زويه! له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرگ وسيله ده. يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځي.

چوترې ته وخوت، ټولې لوني يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه لیده.

رحمدل خپلې غبرگې وړې لوني ټټر ته وړ نږدې کړې، و يې ويل:

-تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترگو ورته کتل. يوې وړې نجلۍ يو دم وخنډل:

شیرین اگا! درواغ خو نه وايي؟

د غیرت غږ راغی:

سپين سترگې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وويل:

-نه غیرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطې وکړي، په ارامه يې پوه که.

کوکوگلي وويل:

-اول خو د نجونو مکتب نه شته، دويم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې وړ ولوېد:

-زمور لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعلیم په نر و بنځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه یې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې وړې لور ته وکتل، یوه پایڅه یې پرې وه. و یې ویل:

-غیرته زویه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کېنوه. د ولسوالي په بازار کې چې یې څه به کار و، خوښ دې یې کړي. د غیرت تندی تریو شو:

-شیرین اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به یې ورته راوړم.

رحمدل وویل:

-نه! تا ته مې تېر اختر یوه سدری راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ویل دې چې رنگ مې یې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سایرې ته یې وکتل، و یې ویل:

-بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. یو تان ټوکر به مې راوړ، جامې او د کوټو پردې به مو له یوې ټوټې وگنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، خپلې او ټیکرې واخلي.

د سایرې سر یې پر خپل ټټر پورې ولگاوه. په ژړغونې غږ یې وویل:

-اه گرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډ ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سایرې حیرانې سترگې ورته نیولې وې.

رحمدل وویل:

-له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخیستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې یې خوښه نه وه، نه به یې ودوم.

یو دم یې وژړل. په ژړا کې یې له ټولو بښنه وغوښته. خپله سپکه خوله یې یاده کړه، و یې ویل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وايي.

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده ټپله تړلې وه. راغی، د انځر گل دوو زامنو د وهل شوې چنار څلور، څلور متره لرگي له ټپلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته یې غږ ورکړه. د انځر گل زامنو ځمکې ته کتل. یوه یې په خواړه خوله وویل:

-پلار مې ځان ملامت گاڼه. ویل یې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل یو ځوان تر لاس ونيو، خو ځوان بڅښنه وغوښته. و یې ویل چې اوس کار لري، چایو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشترنگ ته کښاست، بل تشې ټپلې ته ور وخوت.

اشترنگ ته ناست ځوان وویل:

-شیرین اغا! پلار مې ویل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په یوه شرط! بلې غرمې ته مو تاسې ټول مېلمانه یاست.

رحمدل وخنډل. چوترې ته یې وکتل، د ټولو سترگې له اوبنکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وویل:

گورئ! انځر گل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رگونو کې د یوه نیکه وینه جریان لري. تگ راتگ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم یې په تلیفون را وغوښت. لسو بجو ته یې وښته ور جوړ کړل، په ږیره یې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول یې غاښونو ته برس او کریم ونيول، بیا تر اوبو ووت. پاک کالي یې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نیازی وچې سترگې ورته نیولې وې.

د نیازی کتلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی یې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خړې د ویشتلو ځای ته یې وکتل، سر یې وڅرېد. پتاری ته ودرېد، غریو واخیست، سلگي یې کړې، په ژړا کې یې وویل:

-اه! نجیبې بچکې. تر پایه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا گنهگار پلار دې وبڅښه.

چيغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څڼو نيولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترگو خادر تېر کړ. ورغی. باتور يې تر مټ ونيو، ويې ځانډه، ورته و يې ويل چې که دې بيا سايرې ته څه وييلې وو، نو د سايرې بچکې پښو ته به دې حلال...

يودم غلی شو، د حلالېدا له ټکې يې کرکه راغله، و يې ويل:

-باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې گرانې دي، لکه ته او غيرت. پام! دويم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښم.

باتور کور ته لاړ، سايره د پلار غېږې ته ور لوبده، و يې ژړل. رحمدل پر ککړۍ ښکل کړه، سترگې يې له اوبښکو ډکې شوې، و يې ويل:

-نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور يې تر لاس ونيوله، هوار شوي ليمخي ته ورغلل. رحمدل وويل:

-سايرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلی په حیرانی ورته وکتل:

-نه شیرین اگا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې ليمخي کېئ.

رحمدل وخنډل:

-خو ټول نه ورباندې ځاېږو.

سايرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وويل:

-هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول يو ځای ډوډۍ خورو.

نجلی حیرانی سترگې ورته نيولې وې. باور يې نه راته.

رحمدل وخنډل:

-لکه چې له خپل پلار سره یو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سايږې په سترگو کې اوبنکې را ټولې شوې. کور ته يې منډه کړه.

رحمدل پر ليمخي کېناست. سږي يې له تازه هوا وپرسول. له ځان سره يې وخنډل. په لومړي ځل يې خپله خندا اورېده، خوند يې ترې واخيست، په زوره يې کړه. خندا يې په ونو کې را وگرځېده.

غرمې ته د انځرگل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوبو لاسونه پر لښتي وړ پرېمانځل. لوني يې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترگې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مينه کتل. له ډکو کاسو گولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وويل:

خوندوره ښوروا ده. گوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ يې نيازۍ ته وکتل، د نيازۍ په غټو سترگو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه وړ بېرته کړه. پر پاستې يې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوگلي ته يې وويل:

-مخ واړوه!

ښځې په حيرانۍ ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

-ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر يوه برخه گوته کېښودله:

-دا يې د چا؟

-د زرميني.

انځرگل هماغه برخه وړې نجلۍ ته وړ نږدې کړه. دويمه، درېيمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسيم شوې. رحمدل پر بله برخه گوته کېښوده.

-دا بې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندي تريو کر:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښي ته وچې سترگې نيولي وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې کولې ورته را مخکې شوې. نيازی هم په ټيټ سر وړه گوله ورته نيولي وه. رحمدل په خدا کې وويل:

-په خدای که بې څکه هم وکم، دا د تاسې حق دی.

سایرې د پلار خپټه وگړوله، رحمدل وخنډل. وړې لور بې گوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نيازی پر گوتو ور پرېوت، په غاښونو کې بې د ځوانې ښځې له لاسه وړه گوله ور پورته کړه. د کوکوکلي تندي تريو شو. رحمدل د کوکوکلي ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. منډې ته بې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوبدل. رحمدل خنډل، غیرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ گډې خدا نيولي و.

ماسپښين جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته بې غاړه صافه کړه. کليوالو ته بې وويل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې بې لسو مخالفت وکړ، لسو بې خبره تاييد کړه، لس نور بې فکر کولو ته وهڅول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغی. و بې ژړل، له لور بې بڅښنه وغوښته چې معتاد ته بې ورکړه. بيا بې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادينو په شفاخانه کې بسترېدا ته بې قانع کړ. و بې ويل چې د تداوي ټول مصارف بې دی په غاړه اخلي.

له هغه ځايه بېرته کور ته راغی. غیرت ته بې وويل چې حاجي شمشېر خان او نور ملگري جومې ته را وغواړي. زوی بې په حیرانی ورته وويل چې مېلمستيا خو تېره شوه. خو رحمدل ور ياده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دی غواړي چې له خپلو ملگرو سره وغرېږي، پوه بې کړي چې نور دې دا وطن نه وړانوي، ځنگلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کړي، غلا دې نه کوي... که بې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملگرتيا، نه ملگرتيا.

د ماخستن ډوډۍ بيا ټولو په گډه وخوره. تر خبرو خدا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټيکري او خپلې راواخيستل. هر څه يې خوښ وو، په لومړي ځل يې نظريه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترگه ورته کتل شوي وو. بيا د مکتب په باره کې سره غږېدلې. سترگو يې ځلا کوله، ځانونه يې د مکتب په سپين ټيکري او تورو جامو کې ليدل.

رحمدل راډيو ته لاس ور وغځاوه. د جنگ، وژنو او د وطن د وړاني خبرو يې سترگې لنډې کړې. ماخستن يې په کور کې جاينماز هوار کړ، د دعا په وخت کې يې د زړه له اخلاصه وويل:

-يا خدايه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. يا خدايه په داد دې راضي يم. نجونې او هلکان ټول راباندې گران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غواړم! د گل غونډې په ښکلو لوڼو دې نازولی يم. يو دم يې وژړل، و يې ويل:

-ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وينې. جامو، خوړو، درس، صحت...ته به يې پام کوم...يا خدايه! انځرگل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار يم، که يې عزته وي، زما نوم به ورسره يادېږي... يا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

يا خدايه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوړه وخورې، له نيم ساعت پياده مزل وروسته به د غنمو لو ووينې. ښکلې هوا، صافې اوبه، شين آسمان، ښايسته منظرې... خو مور يې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور گڼم. په ابادۍ کې يې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نيازۍ کوټې ته ورغی، لومړی يې غاښونه پرېمانځل. بيا له نيازۍ لرې پرېووت.

يو دم غريو واخيست، له ښځې يې بخښنه وغوښته. و يې ويل چې تل يې په سپکو نومونو ياده کړې ده.

و يې ژړل، په ژړا کې يې وويل:

-اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نيازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلازگنی ته ورولم.

نيازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پيشو غلې شوه.

سېرلي وويل:

-پيشو. چټياپ دې خلاص شول. په خيالي كيسو دې سربداله كړم.

پيشو وويل:

-چرگې او هيلې د يوې ورځې فكر را نه غوښت. ورته و مې وايه.

سېرلي وويل:

-له رحمدل دوى د دومره انسانيت تمه مه لره!

پيشو وويل:

-خو انسانيت اسانه دى، و دې ليدل! له رحمدله مې په خيال كې انسان جوړ كړ، رحمدل په يوه ورځ كې هم ځان او هم ټوله كورنۍ خوشاله كولاى شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل كړي. خبرې دې نرمې كړي، مينه دې وركړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوروي، خپل دې يې وگڼي... بس! همدومره!

يو دم د نيازۍ كوگې پورته شوې.

هيلې په وارخطايي وويل:

-څه خبره ده؟

پيشو وويل:

-رحمدل به بيا ښځه تر سوكانو لاندې كړې وي. په مرداره خوله مچكه ترې غواړي.

سېرلي وويل:

- نه مې درته ويل چې له رحمدل دوى د انسانيت تمه مه لره! دا خلك خداى كه سم كې. پېرۍ، پېرۍ يې همداسې ژوند كړى. هيڅ تغير نه مني.

پيشو بام ته وخته. پر دېوال كېناسته. سپوږمۍ يې تر تېرو غوږونو يو گز پورته ولاړه وه.

پيشو د لوڅو غرونو سپيرو څو ټو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پر، شکېدلي کورونه پراته وو. کند و کپر پاخه سرک ته يې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پایې رنګې وې، سوځېدلی مکتب تک تور نېکارېده. هديره تر کلي غټه وه، د وهل شويو ونو زاړه موندان سپيره وو...

د پيشو سترګې ډکې شوې. سره ساه يې وايسته. و يې ويل:

-اخ! وطنه! په تا کې ميلیونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې يې خپل گنلې، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې يې ستا د درلودلو لياقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English